

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola a Mateřská škola Vraclav, okres Ústí nad Orlicí

Vraclav 52, 565 42
tel.: 465 482 115

e-mail: skola@vraclav.cz
www.zsvraclav.cz

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.2473
Název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Název DUMu	Kraje a jejich města
Stručná anotace	Seznámení s většími městy krajů a jejich význam. Okresy jednotlivých krajů.
ročník	5.
Autor	Mgr. Ladislav Štanc l
Datum ověření	16. 5. 2013

VY_32_INOVACE
ICT/1/2/3

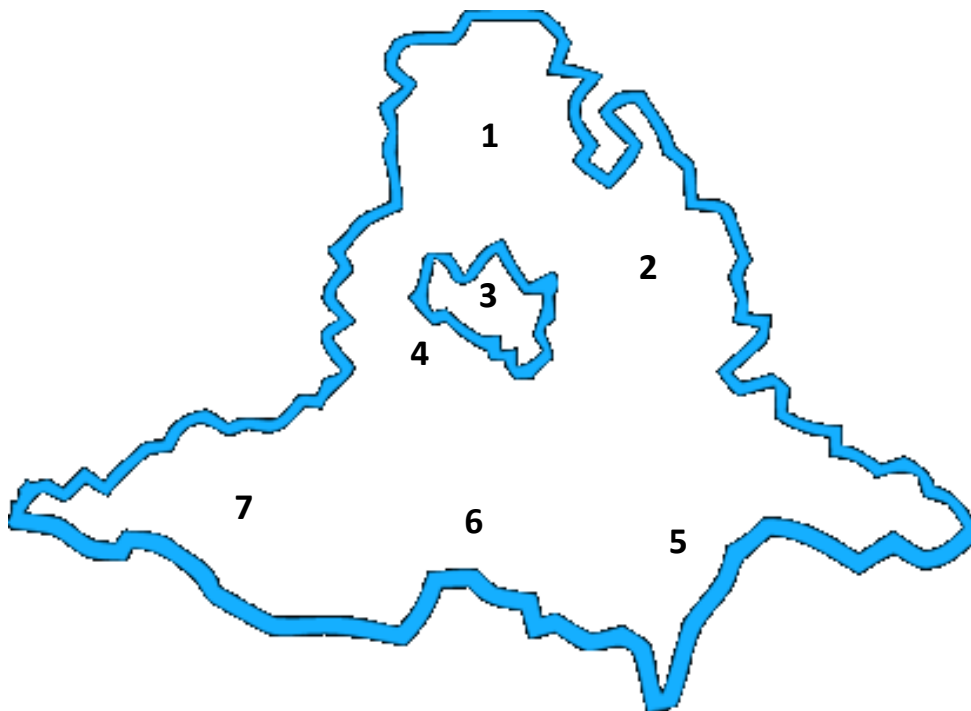
JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem Jihomoravského kraje je _____. Právě podle tohoto města, které je centrem Moravy, se kraj dříve jmenoval _____. Krajské město _____ je důležitým dopravním uzlem i centrem průmyslu a obchodu nejen na Moravě. Důležitou železniční křižovatkou je město B _____. Městem s vysokou vojenskou školou i vojenskou tradicí je V _____. Jihomoravský kraj je též krajem vinařským. Za vinařské centrum jižní Moravy je považován M _____ V.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____

¹ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-13.png

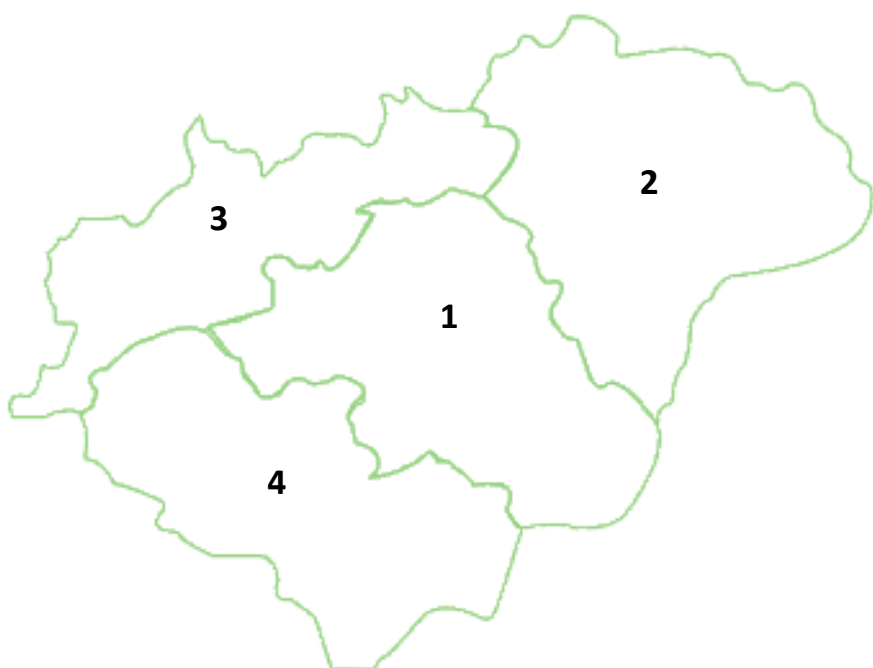
ZLÍNSKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem kraje je _____. Je to město známé obuvnickým průmyslem, který zde založil Josef Baťa. _____ je centrem historického území Valašska. Dalším historickým územím, na kterém se Zlínský kraj rozkládá, je S _____ O. Znamé a velké lázně jsou v L _____ ch. Zlínský kraj se rozkládá na březích řeky M _____.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

²

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____

² <http://geoseznamka.poklady.com/Images/Mapy/zlinsky-kraj.gif>

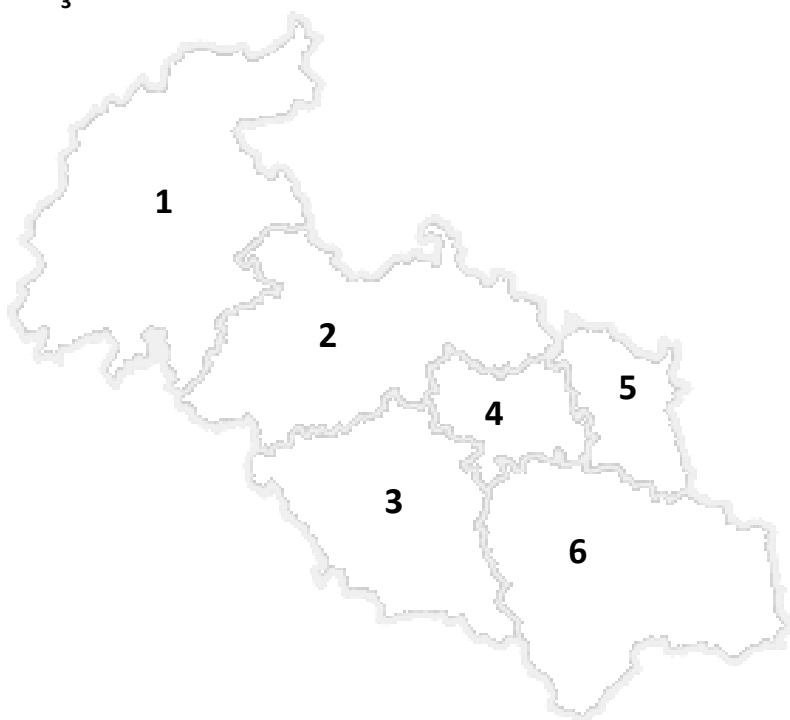
MORAVSKOSELZSKÝ KRAJ

Doplň text

Centrem Moravskoslezského kraje je _____ . Tento region je známý svým významem v těžebním průmyslu. Těží se zde především _____ . V kraji se nachází i rozsáhlé pohoří B _ _ _ _ _ . Nachází se zde i město, které vzniklo sloučením dvou menších měst a převzalo název F _ _ _ _ K – M _ _ _ _ K. Krajem protéká řeka O _ _ _ , která odvádí vodu do B _ _ _ _ _ m _ _ _ .

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

³

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____

³ <http://www.rodinnepasy.cz/style/interaktivni-mapa/cz-msk.png>

OLOMOUCKÝ KRAJ

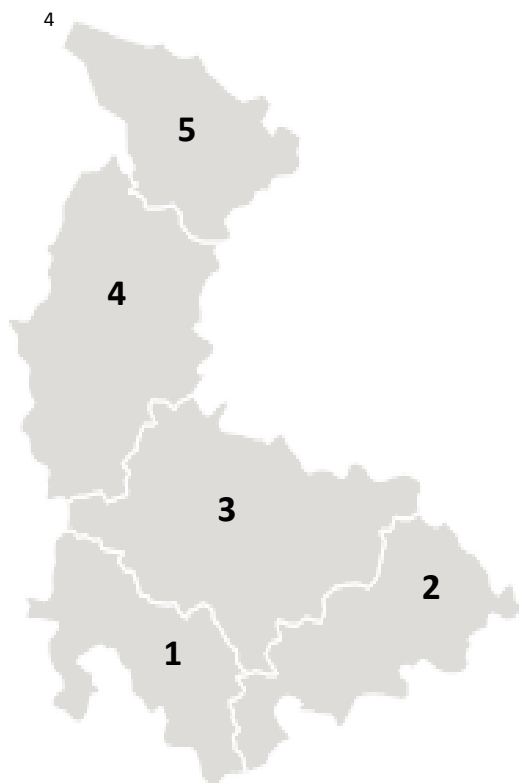
Doplň text

Centrem kraje je _____, která patří mezi pět největších měst České republiky.

Osu kraje vytváří tok řeky M _____, která pramení pod K _____ S _____.

Olomoucký kraj je na severu tvořen pohořím J _____ a na jihu rozsáhlou úrodnou nížinou, která se nazývá H _____. Dalším centrem Olomouckého kraje, který je především důležitým železničním uzlem, je P _____.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____

⁴ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-ol.png>

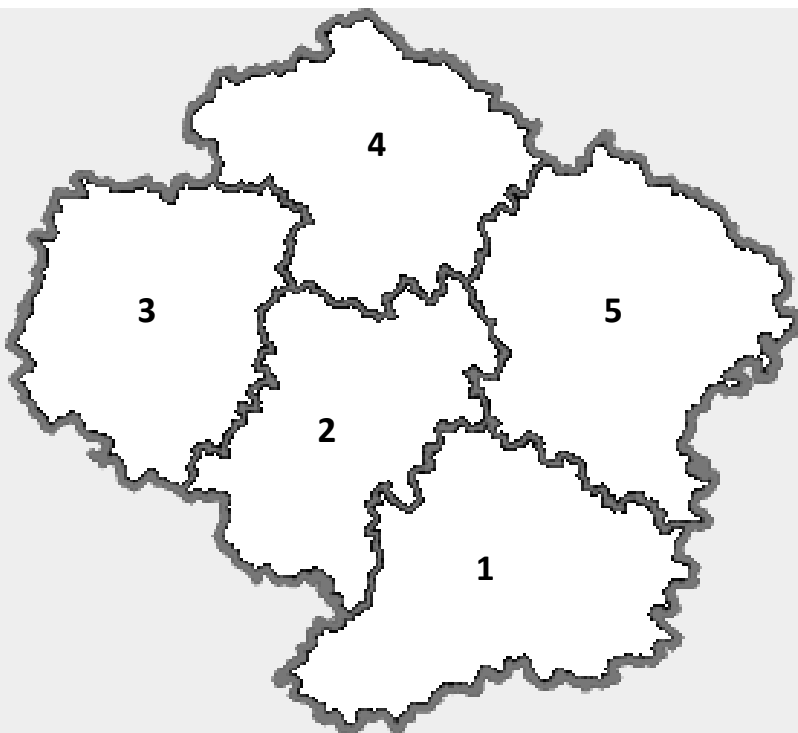
KRAJ VYSOČINA

Doplň text

Centrem kraje Vysočina je město _____. Kraj se rozkládá na přírodně velmi zajímavém a bohatém území Č _____ é v _____ y. V kraji se nachází několik měst, které jsou významné svými památkami a historií, například T _____ č a T _____ č. Nalezneme zde i chráněná krajinná území: Ž _____ é h _____ y a Ž _____ é v _____ y.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

5

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____

⁵ <http://www.rodinnepasy.cz/style/interaktivni-mapa/cz-vys.png>

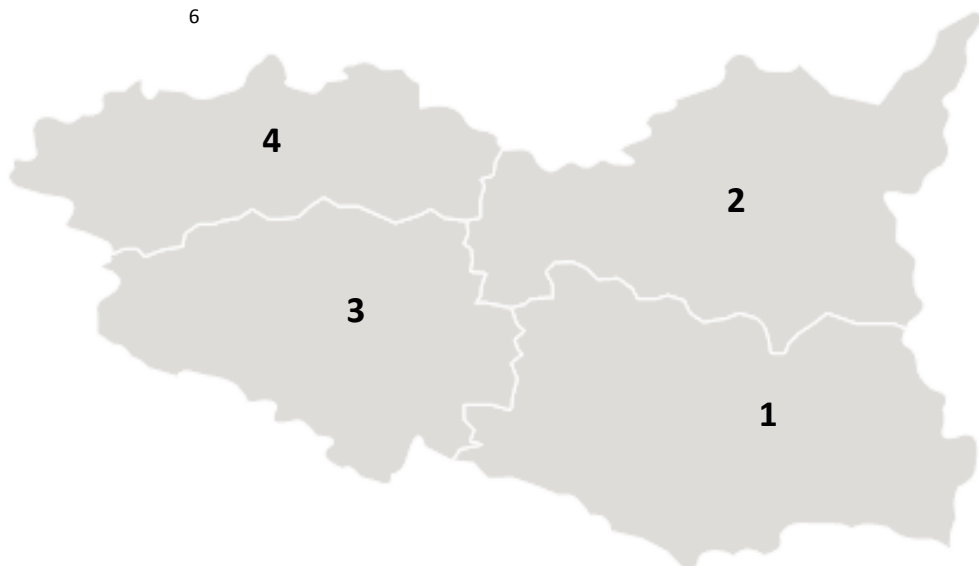
PARDUBICKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem jsou _____. Mají výhodnou dopravní polohu a významný průmysl, zejména ch _____ a p _____. Dalším centrem je Ch _____, které se říká město loutek. L _____ l je město s bohatou historií i památkami, které jsou zapsány na seznamu UNESCO.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

6

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____

⁶ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-pb.png>

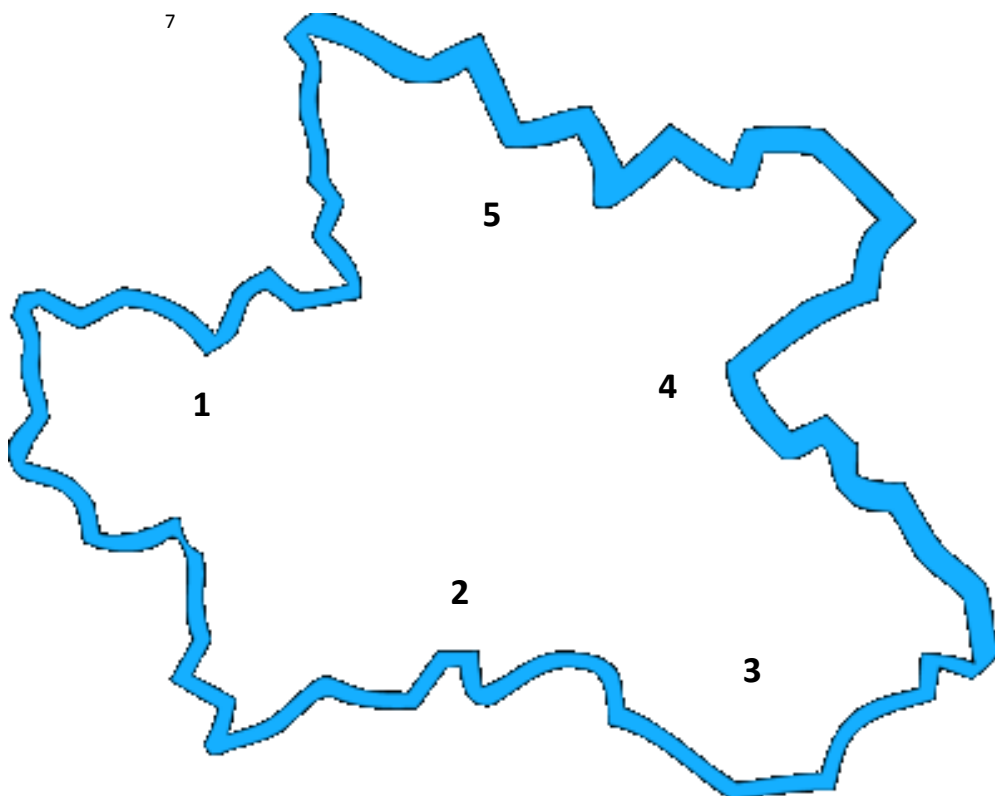
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem je _____ . Královéhradecký leží na severovýchodě Čech a sousedí s Polskem. Na jeho území se rozkládá naše nejvyšší pohoří _____ . Ve východní části leží město J _ _ _ _ , které je městem loupežníka Rumcajse. V kraji se nachází město s významným textilním průmyslem. Je to město N _ _ _ d.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

7

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____

⁷ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-3.png

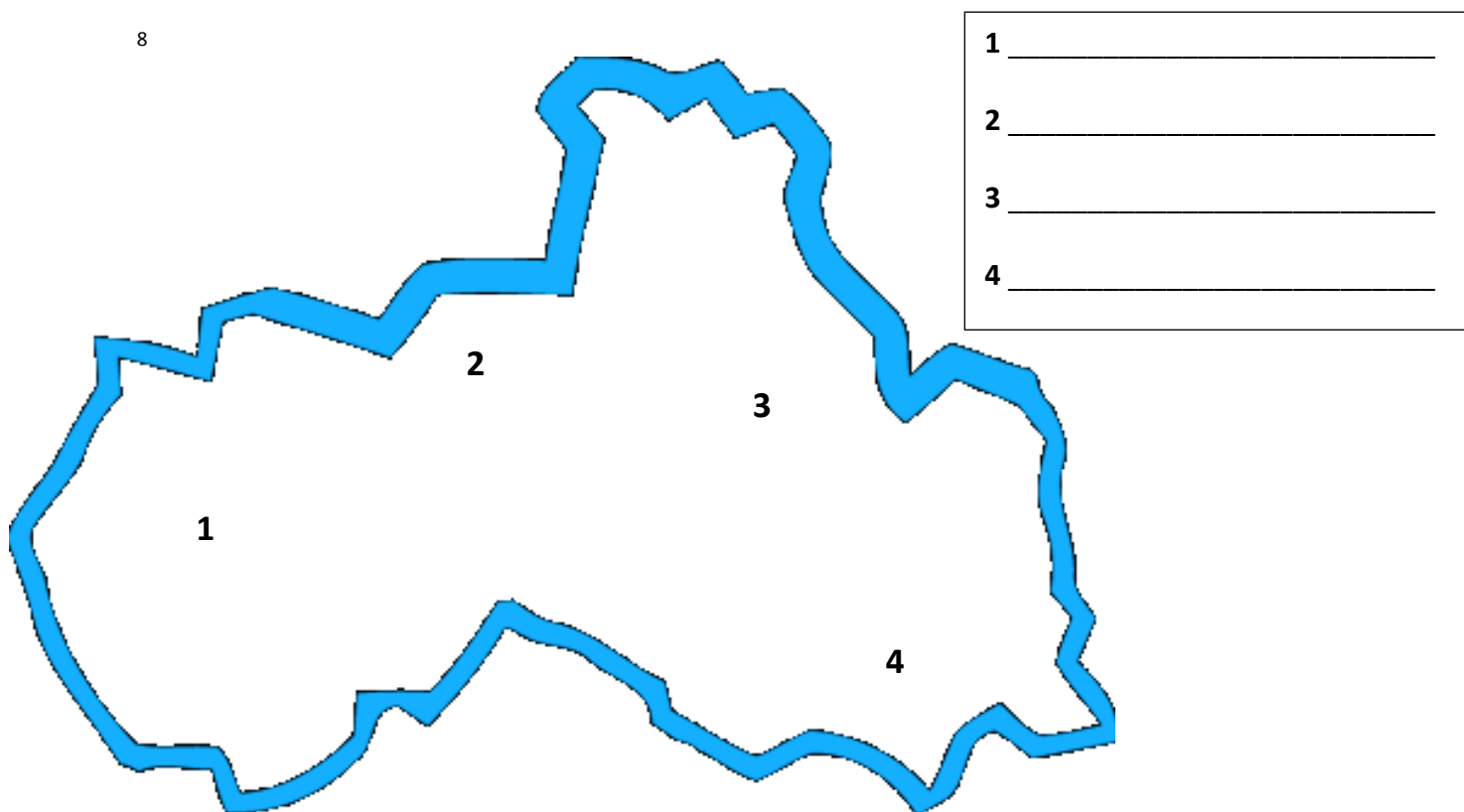
LIBERECKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem Libereckého kraje je _____. Toto město je prakticky spojené s druhým největším městem kraje J _____ n __ N ____, která je znám jako město bižuterie a sklářství. Nachází se zde i těžební oblasti. V okolí města Č _____ L _____ se těží uran. S _____ y jsou známé jako město dřevěných hraček.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

8

⁸ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-4.png

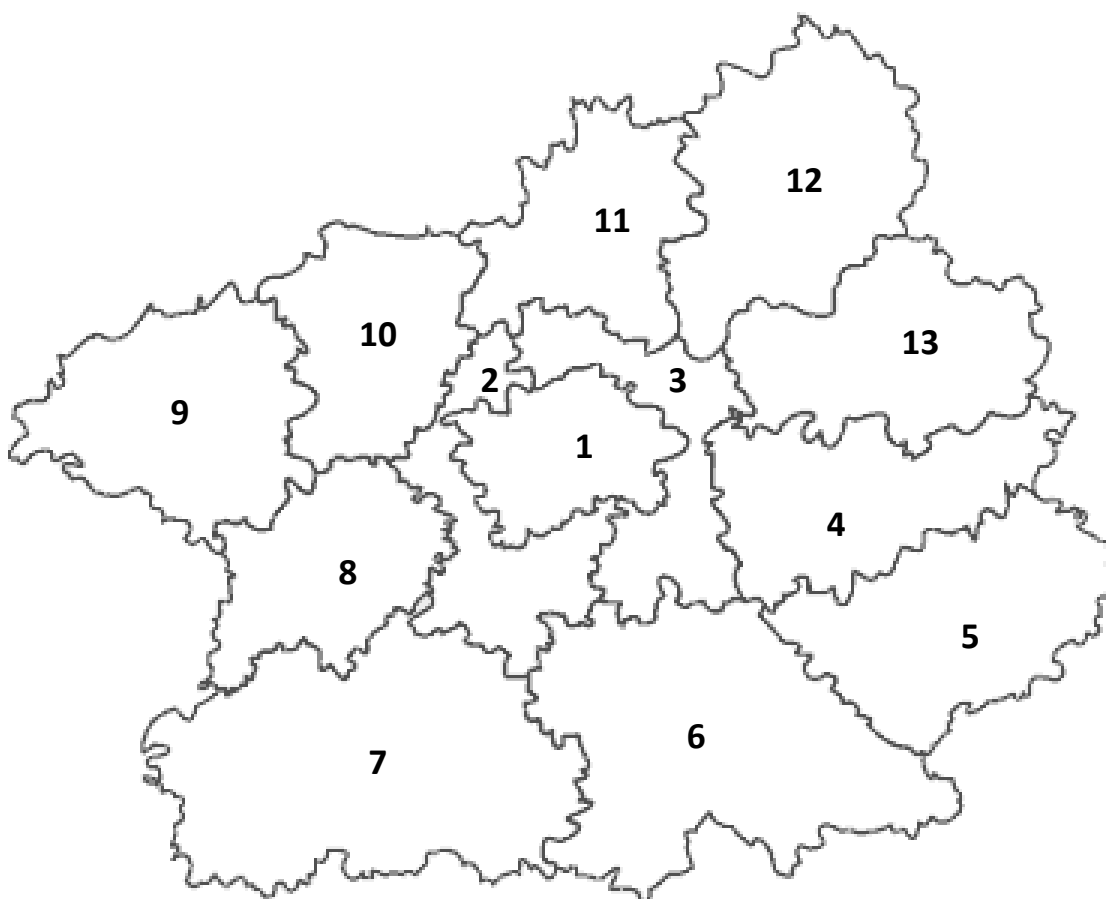
STŘEDOČESKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem a centrem je _____. Středočeský kraj je tak jediný, který má krajské město mimo své území. Krajem protéká řeka _____, která je naší nejdelší řekou. Poté se vlévá do _____ u města M _____. Ve Středočeském kraji se nachází významné centrum strojírenského průmyslu a automobilismu. České automobily značky Š _____ se vyrábí v M _____ B _____.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

⁹

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____

⁹ <http://turiste.turistika.cz/common/images/maps/stredocesky.gif>

JIHOČESKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem Jihočeského kraje je město _____. Tento kraj se známý především svou bohatou a krásnou přírodou. Na jeho území se rozkládá pohoří Š _____, kde také pramení naše nejdelší řeka _____. V okolí města T _____ nejdeme mnoho rybníků, což je významné rybářské centrum naší země. Další jihočeské město, které je známé nejen svou historií a památkami, ale také výrobou tužek firmy KOH-I-NOOR, se nazývá Č _____ K _____.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹⁰

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____

¹⁰ <http://turiste.turistika.cz/common/images/maps/jihocesky.gif>

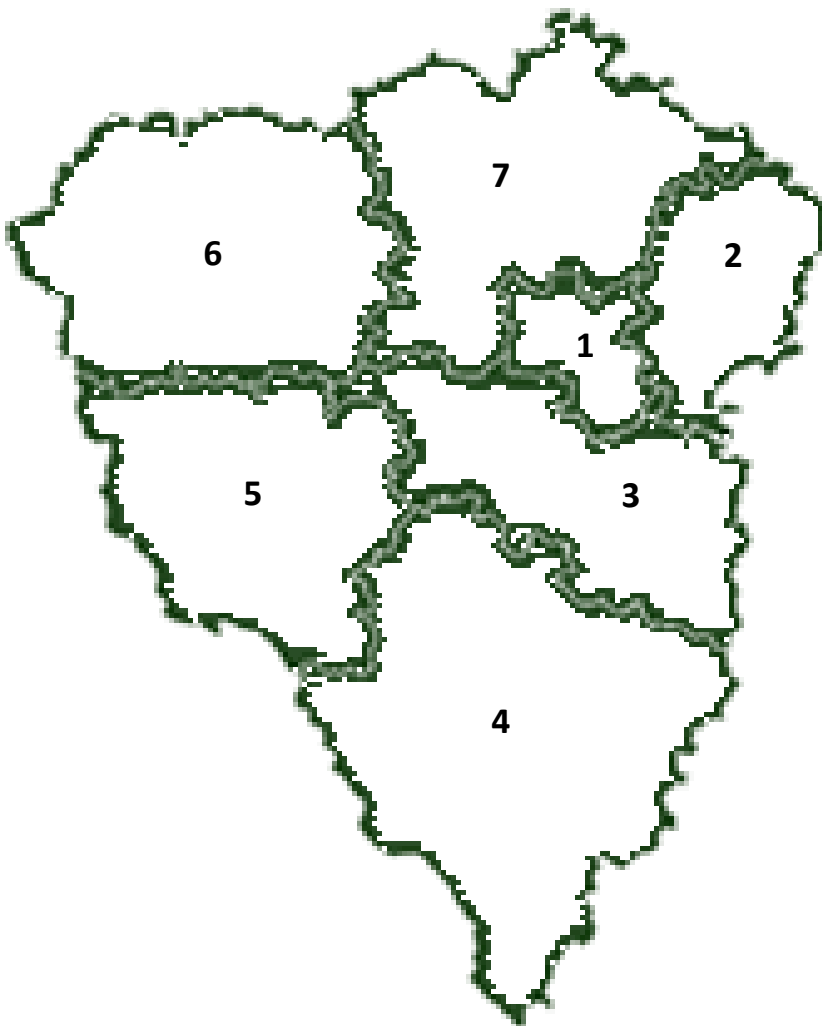
PLZEŇSKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem kraje je město _____, které je známé díky strojírenskému průmyslu i výrobě piva. Toto město je také zajímavé tím, že leží na soutoku čtyř řek. Město proslavené výrobou zápalek se nazývá S _____. K _____ jsou naopak známé potravinářským průmyslem, výrobou mléčných výrobků.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹¹

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____

¹¹ <http://www.turisturaj.cz/rsrscs/images/map/map.gif>

KARLOVARSKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem jsou _____, které jsou známým lázeňským městem, které navštěvuje mnoho zahraničních turistů. V kraji se nachází i další lázeňská města, jako M _____ l _____ nebo F _____ l _____. Tato města tvoří tzv. **LÁZEŇSKÝ TROJÚHELNÍK**. Kraj je známý i výrobou keramiky, protože je zde mnoho nalezišť keramické hlíny. Je zde zastoupen i strojírenský průmysl. Ve městě O _____ se vyrábí trolejbusy.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

1	_____
2	_____
3	_____

¹² <http://www.railreklam.cz/images/map/map-kv.png>

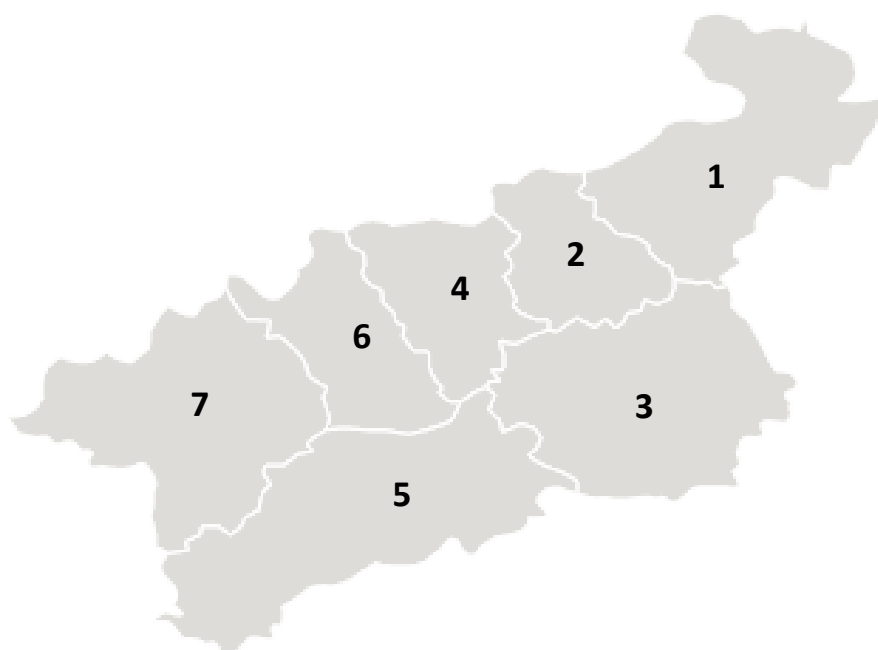
ÚSTECKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem kraje je město _____ . Tento kraj je známý především jako těžební oblast. Nachází se zde rozsáhlé pánve, kde se těží _____ . Těžba se soustřeďuje především kolem měst M ___ a Ch _____. Krajem protéká řeka L ____, která odtud odvádí vodu do S _____ moře.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

13

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____

¹³ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-ul.png>

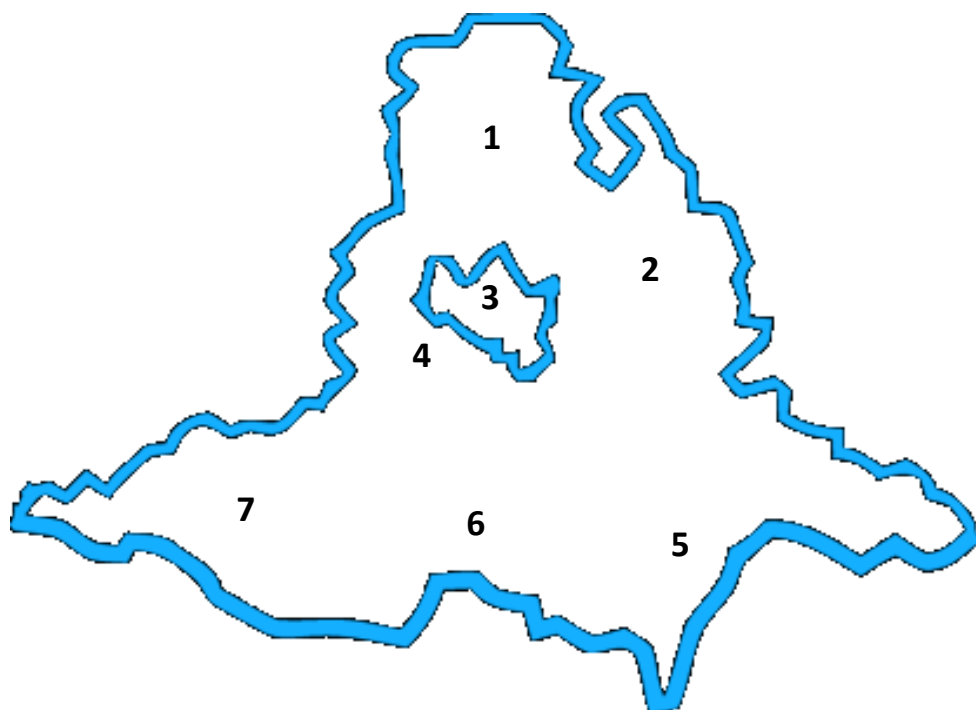
JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem Jihomoravského kraje je **Brno**. Právě podle tohoto města, které je centrem Moravy, se kraj dříve jmenoval **Brněnský**. Krajské město **Brno** je důležitým dopravním uzlem i centrem průmyslu a obchodu nejen na Moravě. Důležitou železniční křižovatkou je město **Břeclav**. Městem s vysokou vojenskou školou i vojenskou tradicí je **Vyškov**. Jihomoravský kraj je též krajem vinařským. Za vinařské centrum jižní Moravy je považován **Mikulov**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹⁴

- 1 **Blansko**
- 2 **Vyškov**
- 3 **Brno - město**
- 4 **Brno - venkov**
- 5 **Hodonín**
- 6 **Břeclav**
- 7 **Znojmo**

¹⁴ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-13.png

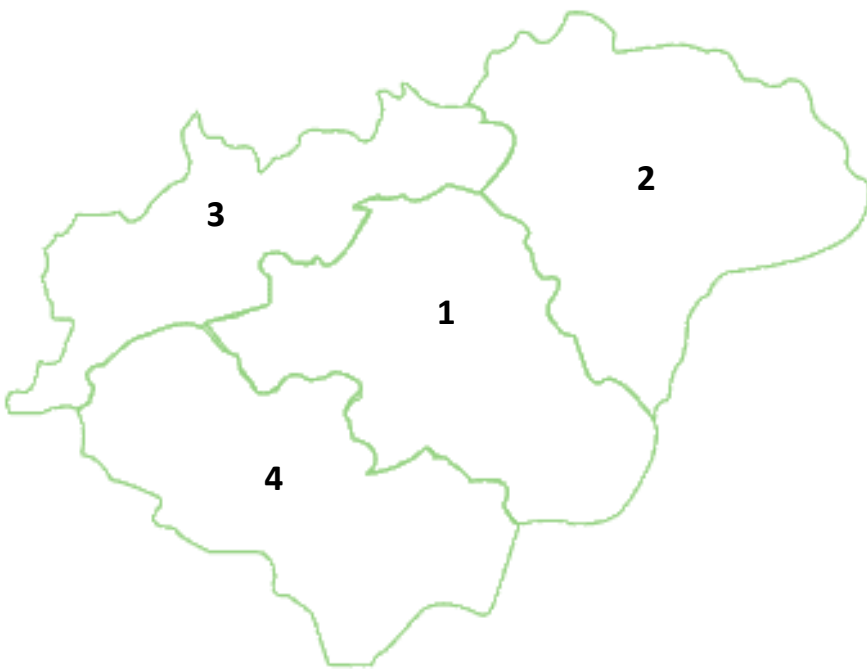
ZLÍNSKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem kraje je **Zlín**. Je to město známé obuvnickým průmyslem, který zde založil Josef Baťa. **Zlín** je centrem historického území Valašska. Dalším historickým územím, na kterém se Zlínský kraj rozkládá, je **Slovácko**. Známé a velké lázně jsou v **Luhačovicích**. Zlínský kraj se rozkládá na březích řeky **Moravy**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹⁵

- 1 Zlín
- 2 Vsetín
- 3 Kroměříž
- 4 Uherské Hradiště

¹⁵ <http://geoseznamka.poklady.com/Images/Mapy/zlinsky-kraj.gif>

MORAVSKOSELZSKÝ KRAJ

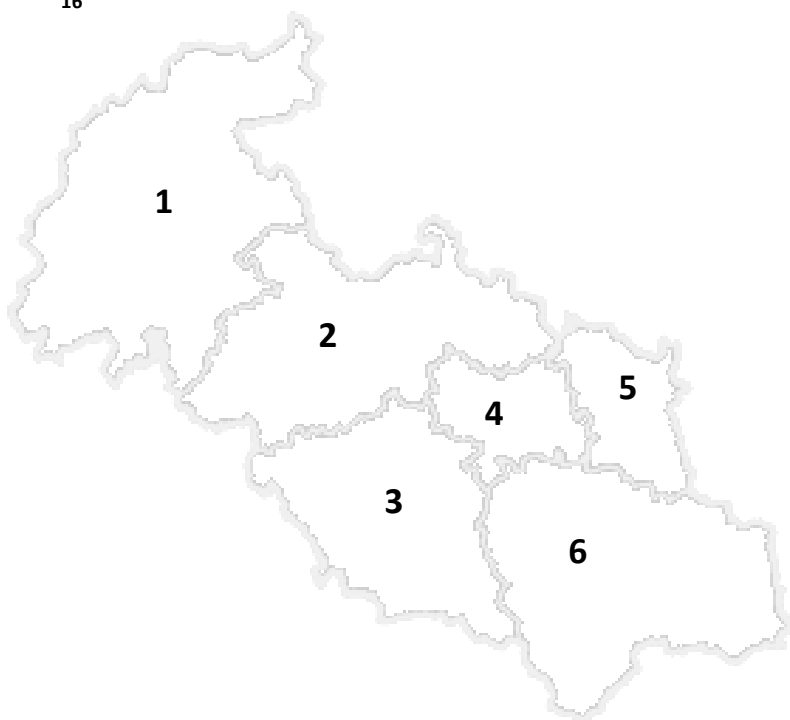
Doplň text

Centrem Moravskoslezského kraje je **Ostrava**. Tento region je známý svým významem v těžebním průmyslu. Těží se zde především **černé uhlí**.

V kraji se nachází i rozsáhlé pohoří **Beskydy**. Nachází se zde i město, které vzniklo sloučením dvou menších měst a převzalo název **Frýdek - Místek**. Krajem protéká řeka **Odra**, která odvádí vodu do **Baltského moře**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

¹⁶

- 1 **Bruntál**
- 2 **Opava**
- 3 **Nový Jičín**
- 4 **Ostrava - město**
- 5 **Karviná**
- 6 **Frýdek - Místek**

¹⁶ <http://www.rodinnepasy.cz/style/interaktivni-mapa/cz-msk.png>

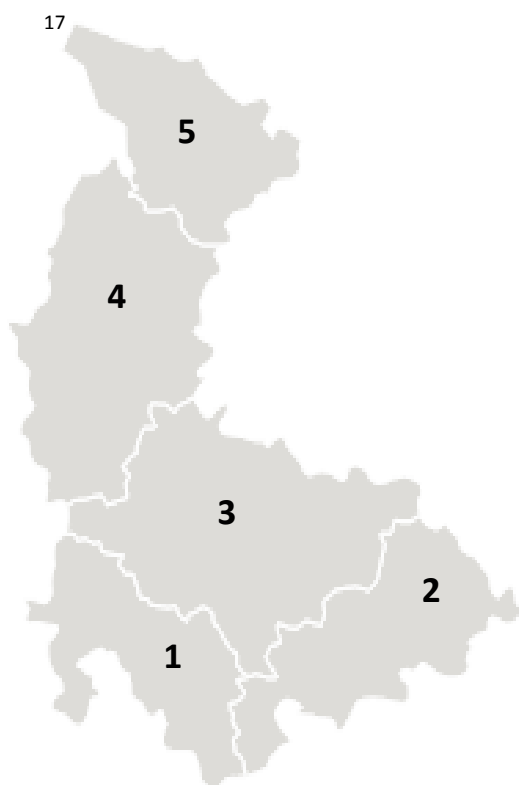
OLOMOUCKÝ KRAJ

Doplň text

Centrem kraje je **Olomouc**, která patří mezi pět největších měst České republiky. Osu kraje vytváří tok řeka **Morava**, která pramení pod **Králickým Sněžníkem**.

Olomoucký kraj je na severu tvořen pohořím **Jeseníky** a na jihu rozsáhlou úrodnou nížinou, která se nazývá **Haná**. Dalším centrem Olomouckého kraje, který je především důležitým železničním uzlem, je **Přerov**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

1 **Prostějov**

2 **Přerov**

3 **Olomouc**

4 **Šumperk**

5 **Jeseník**

¹⁷ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-ol.png>

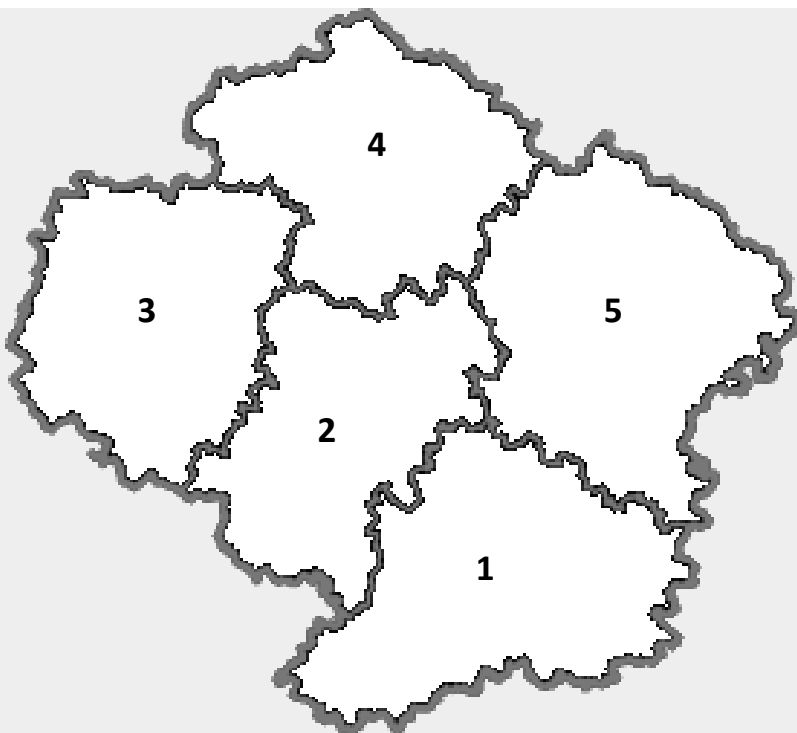
KRAJ VYSOČINA

Doplň text

Centrem kraje Vysočina je město **Jihlava**. Kraj se rozkládá na přírodně velmi zajímavém a bohatém území **Českomoravské vrchoviny**. V kraji se nachází několik měst, které jsou významné svými památkami a historií, například **Třebíč a Telč**. Nalezneme zde i chráněná krajinná území: **Železné hory a Žďárské vrchy**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

18

- 1 **Třebíč**
- 2 **Jihlava**
- 3 **Pelhřimov**
- 4 **Havlíčkův Brod**
- 5 **Žďár nad Sázavou**

¹⁸ <http://www.rodinnepasy.cz/style/interaktivni-mapa/cz-vys.png>

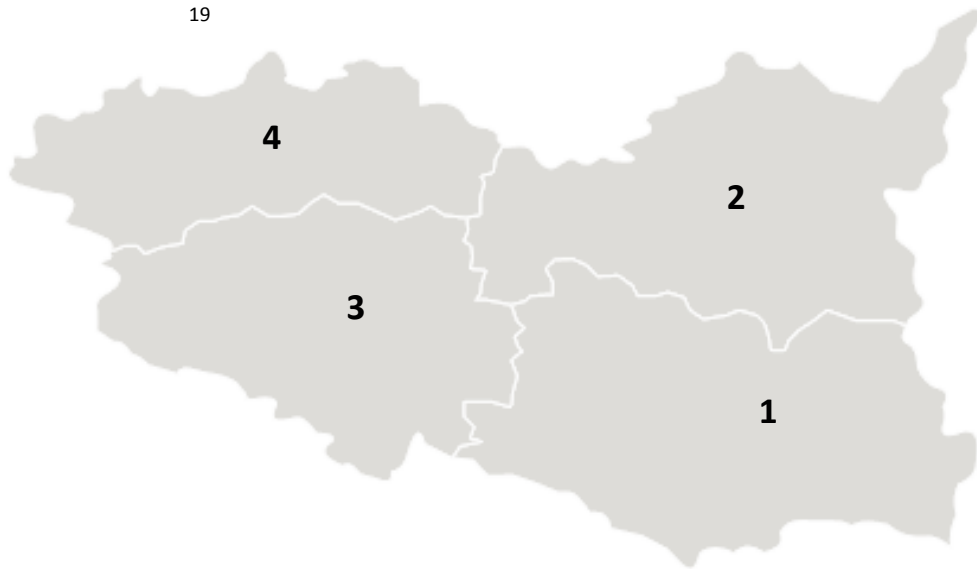
PARDUBICKÝ KRAJ

Doplň text

Krajským městem jsou **Pardubice**. Mají výhodnou dopravní polohu a významný průmysl, zejména **chemický a potravinářský**. Dalším centrem je **Chrudim**, které se říká město loutek. **Litomyšl** je město s bohatou historií i památkami, které jsou zapsány na seznamu UNESCO.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

19

- 1 **Svitavy**
- 2 **Ústí nad Orlicí**
- 3 **Chrudim**
- 4 **Pardubice**

¹⁹ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-pb.png>

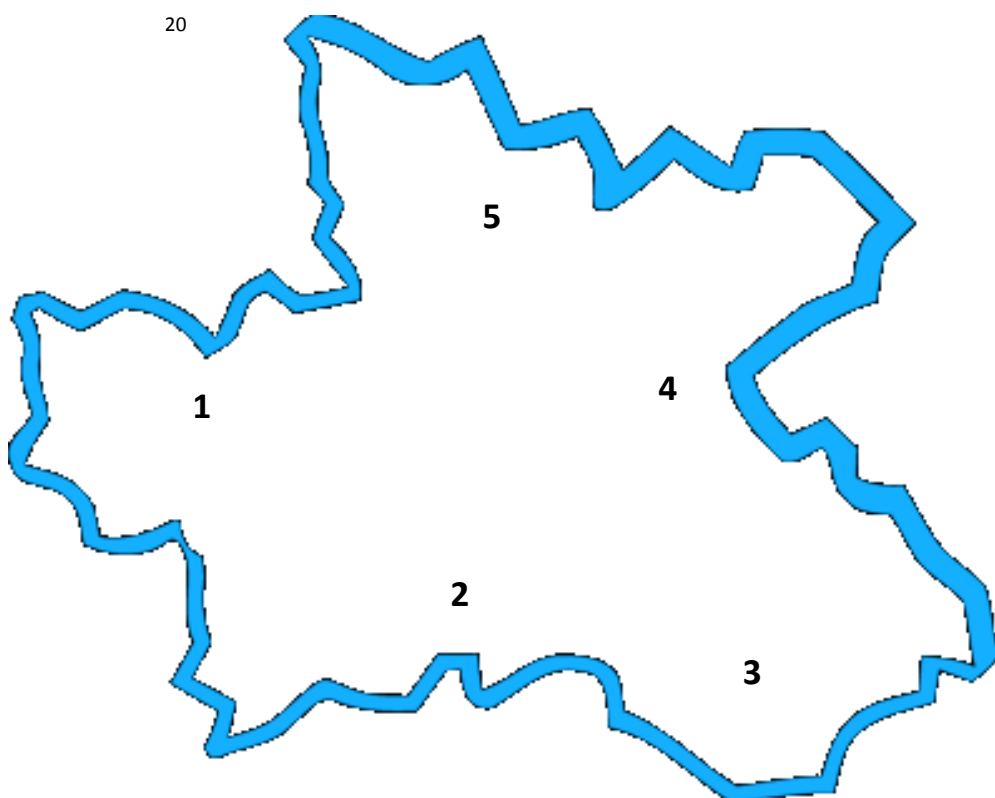
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem je **Hradec Králové**. Královéhradecký leží na severovýchodě Čech a sousedí s Polskem. Na jeho území se rozkládá naše nejvyšší pohoří **Krkonoše**. Ve východní části leží město **Jičín**, které je městem loupežníka Rumcajse. V kraji se nachází město s významným textilním průmyslem. Je to město **Náchod**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

20

- 1 Jičín
- 2 Hradec Králové
- 3 Rychnov nad Kněžnou
- 4 Náchod
- 5 Trutnov

²⁰ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-3.png

LIBERECKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem Libereckého kraje je **Liberec**. Toto město je prakticky spojené s druhým největším městem kraje **Jablonec nad Nisou**, který je znám jako město bižuterie a sklářství. Nachází se zde i těžební oblasti. V okolí města **Česká Lípa** se těží uran. **Semily** jsou známé jako město dřevěných hraček.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

21

²¹ http://www.arko-brno.cz/img/_layout/mapa-kraj-detail-4.png

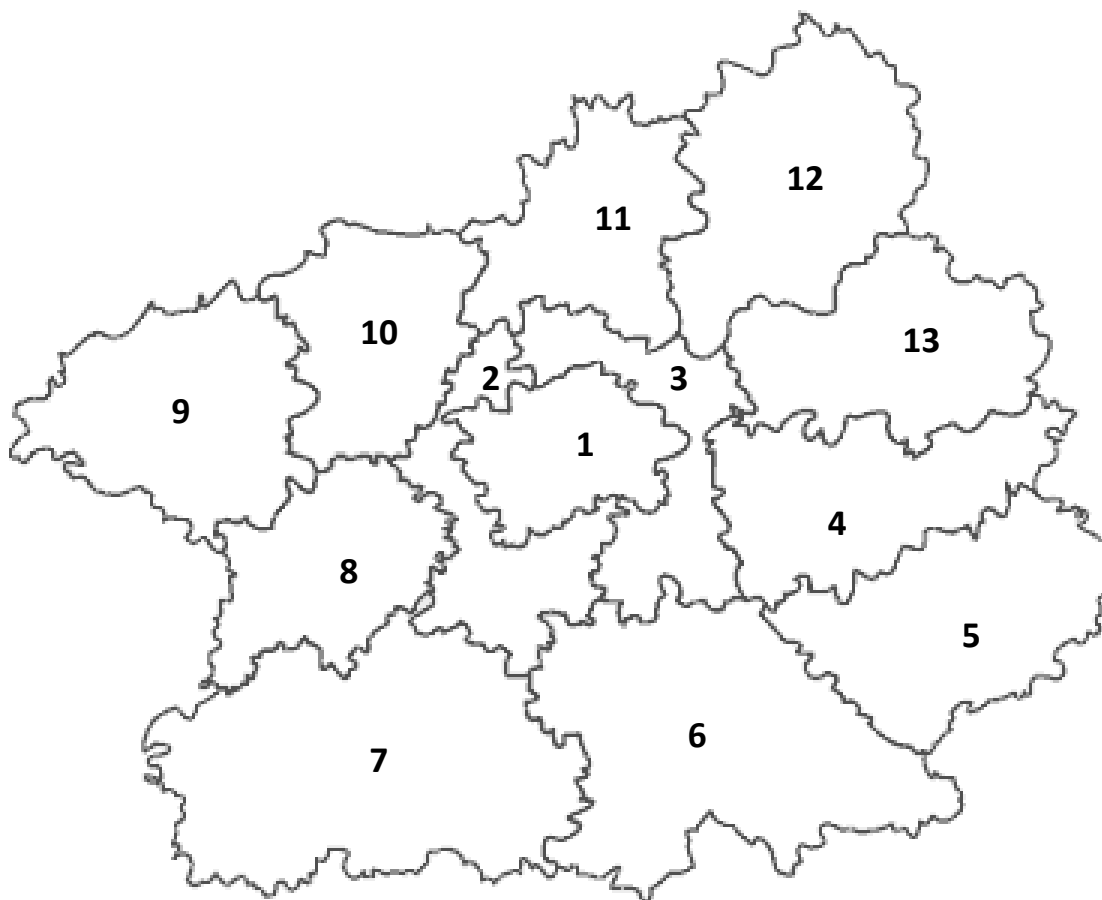
STŘEDOČESKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem a centrem je **Praha**. Středočeský kraj je tak jediný, který má krajské město mimo své území. Krajem protéká řeka **Vltava**, která je naší nejdelší řekou. Poté se vlévá do **Labe** u města **Mělník**. Ve Středočeském kraji se nachází významné centrum strojírenského průmyslu a automobilismu. České automobily značky **Škoda** se vyrábí v **Mladé Boleslavi**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

22

- 1 **Praha**
- 2 **Praha - západ**
- 3 **Praha - východ**
- 4 **Kolín**
- 5 **Kutná Hora**
- 6 **Benešov**
- 7 **Příbram**
- 8 **Beroun**
- 9 **Rakovník**
- 10 **Kladno**
- 11 **Mělník**
- 12 **Mladá Boleslav**
- 13 **Nymburk**

²² <http://turiste.turistika.cz/common/images/maps/stredocesky.gif>

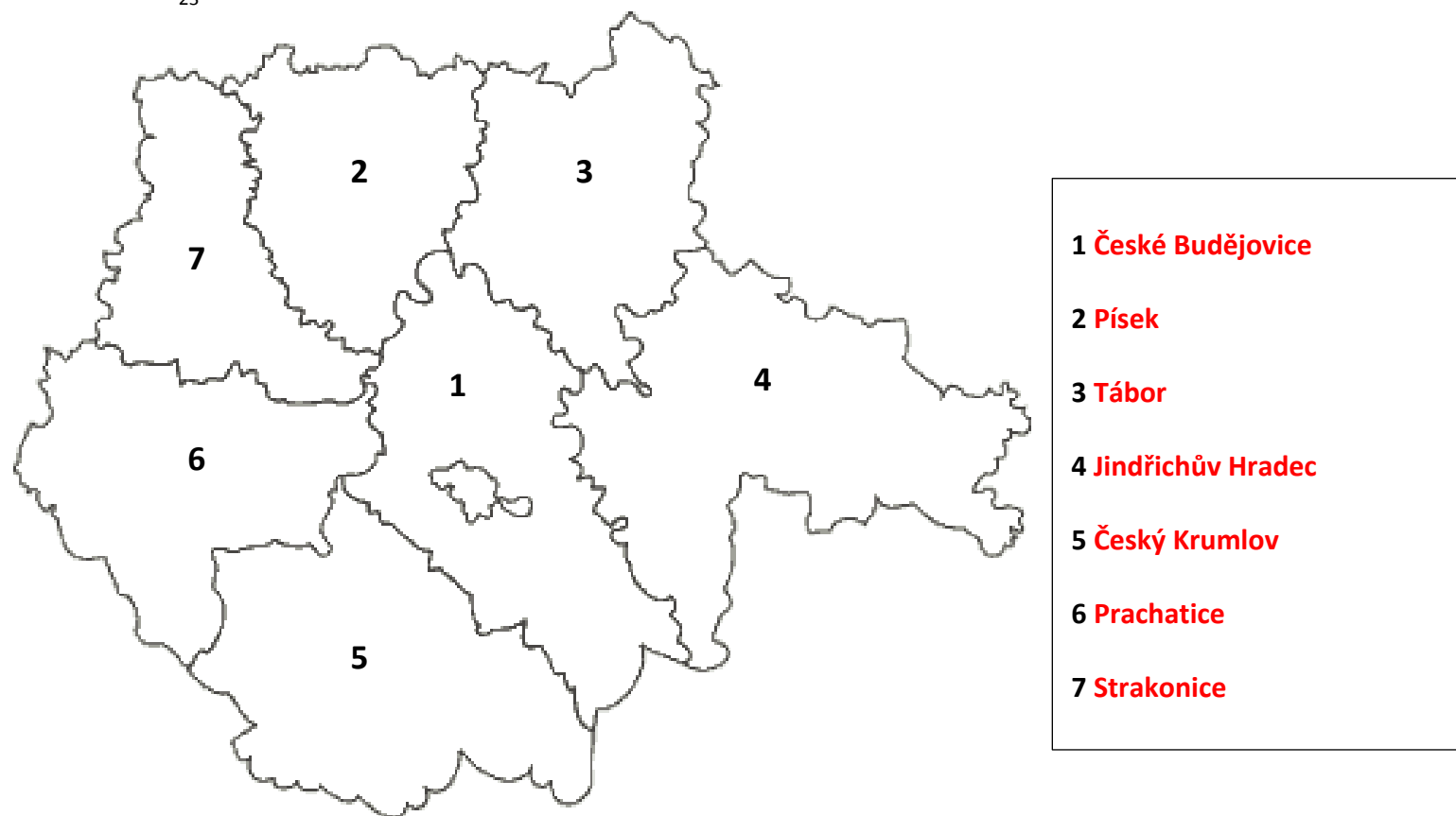
JIHOČESKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem Jihočeského kraje je město **České Budějovice**. Tento kraj je známý především svou bohatou a krásnou přírodou. Na jeho území se rozkládá pohoří **Šumava**, kde také pramení naše nejdelší řeka **Vltava**. V okolí města **Třeboň** najdeme mnoho rybníků, což je významné rybářské centrum naší země. Další jihočeské město, které je známé nejen svou historií a památkami, ale také výrobou tužek firmy KOH-I-NOOR, se nazývá **Český Krumlov**.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

23

²³ <http://turiste.turistika.cz/common/images/maps/jihocesky.gif>

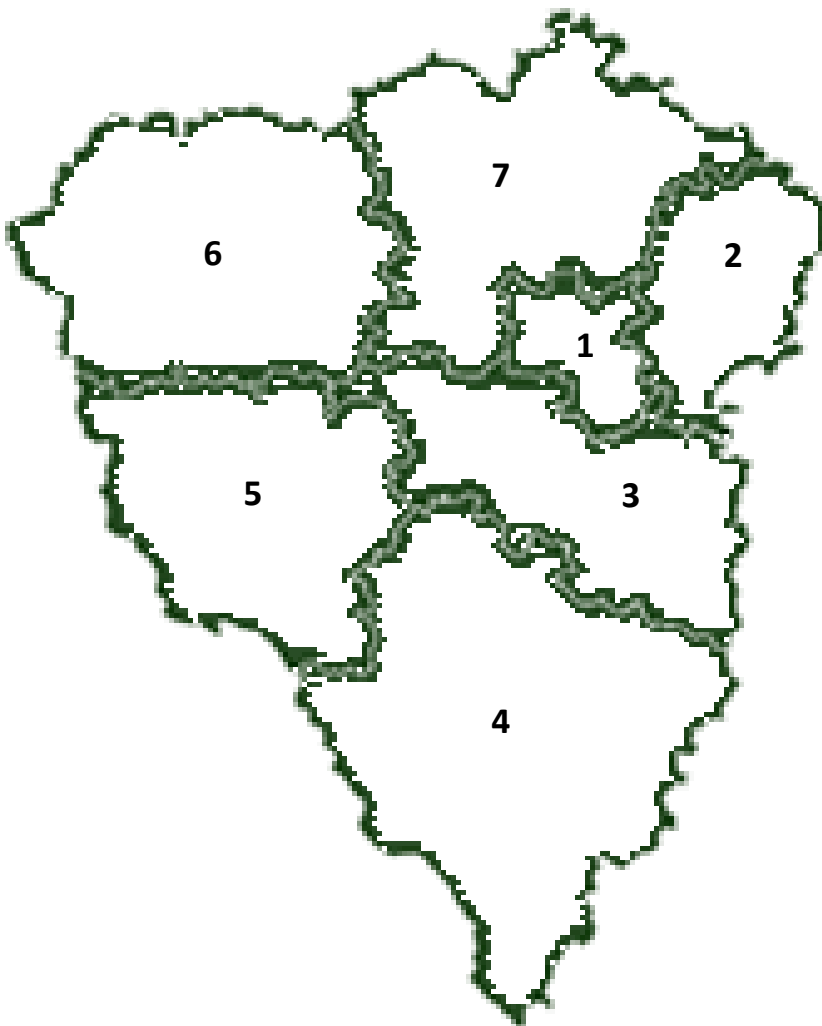
PLZEŇSKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Centrem kraje je město **Plzeň**, které je známé díky strojírenskému průmyslu i výrobě piva. Toto město je také zajímavé tím, že leží na soutoku čtyř řek. Město proslavené výrobou zápalek se nazývá **Sušice**. **Kraslice** jsou naopak známé potravinářským průmyslem, výrobou mléčných výrobků.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

²⁴

- 1 **Plzeň - město**
- 2 **Rokycany**
- 3 **Plzeň - jih**
- 4 **Klatovy**
- 5 **Domažlice**
- 6 **Tachov**
- 7 **Plzeň - sever**

²⁴ <http://www.turisturaj.cz/rsrscs/images/map/map.gif>

KARLOVARSKÝ KRAJ

Pracuj s mapou a doplň text

Krajským městem jsou **Karlovy Vary**, které jsou známým lázeňským městem, které navštěvuje mnoho zahraničních turistů. V kraji se nachází i další lázeňská města, jako **Mariánské lázně** nebo **Františkovy lázně**. Tato města tvoří tzv. **LÁZEŇSKÝ TROJÚHELNÍK**. Kraj je známý i výrobou keramiky, protože je zde mnoho nalezišť keramické hlíny. Je zde zastoupen i strojírenský průmysl. Ve městě **Ostrov** se vyrábí trolejbusy.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

- 1 **Cheb**
- 2 **Sokolov**
- 3 **Karlovy Vary**

²⁵ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-kv.png>

ÚSTECKÝ KRAJ

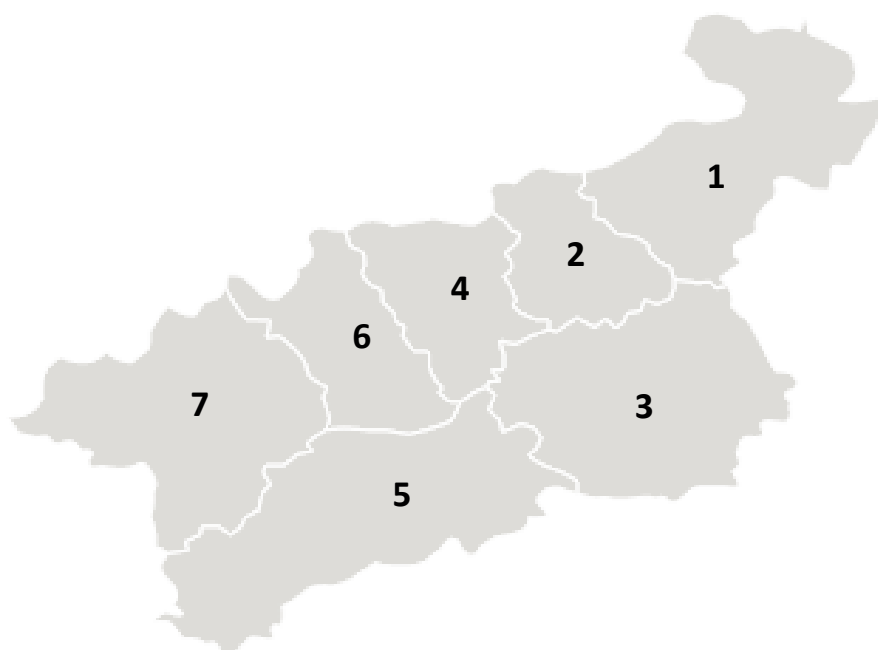
Pracuj s mapou a doplň text

Centrem kraje je město **Ústí nad Labem**. Tento kraj je známý především jako těžební oblast. Nachází se zde rozsáhlé pánve, kde se těží **hnědé uhlí**. Těžba se soustřeďuje především kolem měst **Most a Chomutov**.

Krajem protéká řeka Labe, která odtud odvádí vodu do **Severního** moře.

Pracuj s atlasem a k jednotlivým číslům přiřaď správný název okresu.

26

- 1 **Děčín**
- 2 **Ústí nad Labem**
- 3 **Litoměřice**
- 4 **Teplice**
- 5 **Louny**
- 6 **Most**
- 7 **Chomutov**

²⁶ <http://www.railreklam.cz/images/map/map-ul.png>